

19.8.2024

Työ- ja elinkeinoministeriö

Valtiovarainministeriön lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä kausityöntekijöinä työskentelyä varten annetun lain 1 ja 24 § :n muuttamisesta

Työ- ja elinkeinoministeriö on pyytänyt valtiovarainministeriöltä lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä kausityöntekijöinä työskentelyä varten annetun lain 1 ja 24 § :n muuttamisesta. Esitysluonnoksessa ehdotetaan muutettavaksi kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä kausityöntekijöinä työskentelyä varten annetun lain (kausityölaki) 1 ja 24 §:ää sen mahdollistamiseksi, että luonnontuotteiden keruu voidaan lisätä lain soveltamisalaan muuttamalla valtioneuvoston asetusta maatalouden ja matkailun alaan kuuluvista kausiluonteista toimintaa sisältävistä toimialoista (kausityöasetus). Esityksellä tavoitellaan luonnonmarjankerääjien aseman parantamista, kun heille taataan vähimmäisansiot ja liiketoiminnan riski siirtyy yrityksille ja pois kerääjiltä. Valtiovarainministeriö kiittää lausuntopyyntöä ja esittää lausuntonaan seuraavaa.

Suomessa tuloverotus perustuu laajaan tulokäsitteeseen. Tämä tarkoittaa sitä, että veronalaista tuloa ovat verovelvollisen rahana tai rahanarvoisena etuutena saamat tulot, ellei niitä ole erikseen säädetty verovapaaksi. Verovelvollisella on oikeus vähentää veronalaisista tuloistaan niiden hankkimisesta tai säilyttämisestä johtuneet menot eli niin sanotut luonnolliset vähennykset.

Luonnontuotetulot ovat edellä mainitusta pääsäännöstä poiketen tietyin edellytyksin verovapaata tuloa. Tuloverolain 89 §:n mukaan luonnonvaraisten käpyjen, marjojen ja sienien sekä sellaisten luonnonvaraisten kasvien tai niiden osien, joita kerätään käytettäväksi ihmisravintona, lääkkeenä tai lääkeaineen valmistuksessa, kerääjän näiden tuotteiden luovutuksesta saama tulo ei ole veronalaista tuloa, jollei tuloa ole pidettävä palkkana. Marjanpoimijoiden palkkiot, joita ei ole nykytilassa pidetty palkkana, ovat olleet tuloverolain 89 §:n nojalla verovapaata tuloa.

Tuloverolain 89 §:n verovapaussäännös ei sovellu palkkatuloon, joten jos marjanpoimijat tekisivät jatkossa työtä työsuhteessa ja saisivat palkkaa, kyse olisi tuloverolain nojalla veronalaisesta palkkatulosta. Suomen ja Thaimaan välillä on voimassa verosopimus tuloveroja koskevan kaksinkertaisen verotuksen

välttämiseksi ja veron kiertämisen estämiseksi. Verosopimuksen vaikutus Suomen verotusoikeuteen on asianmukaisesti kuvattu esitysluonnoksessa.

Esitysluonnoksen kerääjiin kohdistuvissa vaikutusarvioissa on todettu, että kerääjän tulisi maksaa noin 5800 euron bruttotuloista veroa veroprosentilla 7,9. Julkista taloutta koskevissa vaikutusarvioissa todetaan, että luonnonmarjanpoimijoiden työsuhteisudella olisi vaikutusta myös valtion verotuloihin. Esitysluonnoksen mukaan hyvin karkeasti arvioiden valtion verotulot kasvaisivat 2,6–3,5 miljoonaa euroa ansiotasosta riippuen, olettaen, että ulkomaalaisten luonnonmarjanpoimijoiden lukumäärä pysyisi vuoden 2022 tasolla. Lisäksi esitysluonnoksessa todetaan, että verokertymä olisi todellisuudessa pienempi, koska laskelmassa ei ole huomioitu mahdollisia vähennyksiä tuloverotuksessa. Esitysluonnoksessa ei ole tarkemmin avattu edellä verotusta koskevissa vaikutusarvioissa käytettyjä laskentaperusteita, joten edellä mainittujen arvioiden taustat jäävät epäselviksi. Valtiovarainministeriön vero-osaston arvion mukaan esimerkiksi pelkän 5 800 euron vuotuisen palkkatulon perusteella ei vuoden 2025 tasossa arvioituna tulisi maksettavaksi tuloveroa, vaan ainoastaan noin 415 euron työeläkemaksu, olettaen että rajoitetusti verovelvolliset kausityöntekijät vaatisivat verotuksensa toimittamista lähdeverotuksen sijaan progressiivisen verotuksen mukaisesti.

Jatkovalmistelussa esityksen verotusta koskevia vaikutusarvioita tulisi täsmentää yhteistyössä valtiovarainministeriön vero-osaston kanssa. Muilta osin valtiovarainministeriöllä ei ole esitysluonnokseen huomautettavaa.

Osastopäällikkö, ylijohaja Terhi Järvikare

Neuvotteleva virkamies Timo Annala

VN/14933/2024-VM-16

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: